

Трудове навчання

Готуємось до олімпіади

Тестові завдання. 5–11 класи

ШКІЛЬНИЙ
СВІТ
ЕКСПЕРТ
у галузі освіти

Бібліотека «Шкільного світу»

Надія Боринець,
Ірина Ходзицька
Трудове навчання.
Готуємось
до олімпіади
Тестові завдання
5—11 класи

*Схвалено науково-методичною комісією
науково-методичної ради
з питань освіти Міністерства освіти
і науки, молоді та спорту України
з трудового навчання та креслення
для використання у загальноосвітніх
навчальних закладах*

Трудове навчання.
Бібліотека

УДК 373.5.016:62](079.1)

ББК 74.263я721

Б82

*Схвалено науково-методичною комісією науково-методичної ради
з питань освіти Міністерства освіти і науки, молоді та спорту
України з трудового навчання та креслення
для використання у загальноосвітніх навчальних закладах*

Упорядник: Л. Рак

Редакційна рада:

Л. Рак — відмінник освіти України,
М. Мосієнко — канд. філол. наук, Г. Кузьменко

Боринець Н. І.

Б82 Трудове навчання : Готуємось до олімпіади : Тестові завдання :
5—11 класи / Н. І. Боринець, І. Ю. Ходзицька ; упоряд. Л. Рак. —
К. : Шк. світ, 2012. — 128 с. — (Бібліотека «Шкільного світу»).

ISBN 978-966-451-000-1.

ISBN 978-966-451-737-6.

Навчальний посібник має на меті допомогти вчителям трудового навчання (обслуговуючі види праці) під час підготовки обдарованих дітей до олімпіад на уроках і в позаурочний час. Він містить тестові завдання, які відповідають чинним програмам трудового навчання для 5—9 класів та технологій (10—11 класи), а також ті, які виходять за межі чинних програм для учнів 5—11 класів.

Матеріали посібника можна використати і для проведення тематичного оцінювання на уроках, добираючи питання відповідно до змісту модуля.

Посібник буде корисним учням, учителям трудового навчання, слухачам курсів підвищення кваліфікації вчителів, студентам педагогічних закладів.

УДК 373.5.016:62](079.1)

ББК 74.263я721

ISBN 978-966-451-000-1 (6-ка «Шк. світу»)

ISBN 978-966-451-737-6

© Боринець Н. І., Ходзицька І. Ю., 2012

© Рак Л., упорядкування, 2012

© ТОВ Видавництво «Шкільний світ»,
дополіграфічна підготовка, 2012

ЗМІСТ

Передмова	4
Розділ 1. Основи конструювання та моделювання	
Елементи графічної грамоти	6
Конструювання виробів	12
Моделювання виробів	24
Розділ 2. Обробка тканин	
Елементи матеріалознавства	33
Елементи машинознавства	47
Робота на швейній машині	61
Пошиття швейних виробів	77
Розділ 3. Проектна діяльність	
Творчий проект	94
Виробниче проектування	97
Художнє конструювання (ергономіка)	103
Проектування професійного росту	106
Розділ 4. Творчі завдання	
Розробка моделей швейних виробів	109
Ескізний малюнок виробу	115
Творчий міні-проект	117
Література	126

Передмова

Кожного року в Україні проходить Всеукраїнська учнівська олімпіада з трудового навчання, яка проводиться в чотири етапи — шкільна, районна, міська (обласна), всеукраїнська.

Метою проведення олімпіад є виявлення обдарованих дітей із творчим потенціалом. На олімпіади відбираються учні, які мають найкращі успіхи з предмета. Відповідно до цього на всіх етапах, зважаючи на те, що олімпіада — це не контрольна робота з предмета, формуються завдання, які розраховані на достатньо високий рівень знань та вмінь учнів. Завдання складаються так, щоб учні могли якнайкраще проявити свої здібності.

Посібник «Готуємось до олімпіади» призначений для підготовки учнів до олімпіад різного рівня. Використання запропонованих завдань допоможе вчителю трудового навчання добирати завдання відповідно до теми, яка вивчається на уроці. У позаурочний час учні мають можливість ознайомитися і з тими матеріалами, які виходять за межі чинних програм з трудового навчання для 5—9 класів та технологій для 10—11 класів.

Для того щоб учні мали міцні знання і могли якнайкраще проявити свої здібності на всіх турах олімпіади (теоретичний, практичний, творчий), треба систематично працювати над формуванням знань, умінь і навичок учнів. Крім того, особливу увагу слід звертати і на творче використання цих знань та вмінь.

Посібник складається з таких розділів:

1. Основи конструювання та моделювання (елементи графічної грамоти, конструювання виробів, моделювання виробів).

2. Обробка тканин (елементи матеріалознавства, елементи машинознавства, робота на швейній машині, пошиття швейних виробів).

3. Проектна діяльність (творчий проект, виробниче проектування, художнє конструювання (ергономіка), проектування професійного росту).

4. Творчі завдання.

Назва розділів і тем, з яких вони складаються, інші, ніж у чинних програмах трудового навчання для 5—9 класів та технологій для 10—

11 класів, тому що завдання, які подані в посібнику, можна використувати під час вивчення різних модулів. Наприклад, питання з розділу «Обробка тканин» можна використати:

- у 5—6 класах, вивчаючи варіативний модуль «Технологія пошиття швейного виробу»;
- у 8 класі, вивчаючи інваріантний модуль;
- у 10—11 класах — під час вивчення варіативних модулів, пов'язаних із пошиттям швейного виробу тощо.

Учитель, ознайомившись із змістом того чи іншого розділу, добирє питання для роботи з учнями на уроці (відповідно до теми); у позаурочний час; як домашнє завдання (не для всіх учнів); на олімпіаду (шкільну, районну).

Завдання, подані в посібнику, можна використати і для проведення тематичного оцінювання на уроках.

Робота з підготовки обдарованих учнів до участі в олімпіадах багатогранна. Вона потребує системи в роботі — це забезпечення засвоєння теоретичних знань, формування вмінь та навичок учнів і головне — застосування цих знань і вмінь для вирішення творчих завдань.

І як правило, переможцями стають ті учні, яких навчали системно, а не в останню хвилину. Виявляти талановитих дітей у 9 класі для участі в олімпіаді вже пізно. Таких учнів треба шукати з 5—6 класів, приділяти їм більше уваги, давати складніші та цікавіші завдання.

Цей посібник допоможе вчителям трудового навчання добирати завдання різного рівня складності для роботи з учнями.

Надія БОРИНЕЦЬ, доцент кафедри методики природничо-математичної освіти і технологій Інституту післядипломної педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Навчально-методичний посібник

Бібліотека «Шкільного світу»

Боринець Надія Іванівна, Ходзицька Ірина Юліївна

**Трудове навчання. Готуємось до олімпіади.
Тестові завдання. 5—11 класи**

*На обкладинці використано фрагмент картини В. А. Тропініна
«Золотошвейка»*

Упорядник Рак Людмила Миколаївна

Формат 60×84/16.

Умовн. друк. арк. 7,44. Наклад 1500 пр.

Зам. 2238.

ТОВ Видавництво «Шкільний світ»

01014, м. Київ, вул. Тимірязєвська, 2

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 775 від 21.02.2002 р.

Видруковано з готових діапозитивів в ПП «Житомирська облдрукарня»,
10014, Житомир, вул. Мала Бердичівська, 17

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ЖТ № 1 від 06.04.2001 р.